

Materiál na rokovanie

HSR SR 18. 08. 2025

bod 1

STANOVISKO

k prerokovaniu sumy mesačnej minimálnej mzdy na rok 2026 (podľa § 7 ods. 3 zákona č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde: „Ak sa zástupcovia zamestnávateľov a zástupcovia zamestnancov nedohodnú na určení sumy mesačnej minimálnej mzdy do 15. júla, prerokuje ju Hospodárska a sociálna rada Slovenskej republiky do 31. augusta.”)

1. Popis návrhu

KOZ SR sa pri stanovovaní minimálnej mzdy opiera o záväzky a zásady vyplývajúce z medzinárodných dokumentov a Ústavy Slovenskej republiky. Slovenská republika, ako aj všetky členské štáty, je v otázke minimálnej mzdy viazaná čl. 4 ods. 1 revidovanej Európskej sociálnej charty. Ide o záväzok „priznať pracovníkom právo na odmenu, ktorá zabezpečí im a ich rodinám dôstojnú životnú úroveň”. Na uvedený záväzok z čl. 4 ods. 1 sa KOZ SR dlhodobo odvolávala pri stanovovaní sumy mesačnej minimálnej mzdy. Otázka minimálnej mzdy je ďalej zmienená v zásade 6 Európskeho piliera sociálnych práv, ktorý môže byť podkladom na vytvorenie pravidiel európskej minimálnej mzdy s cieľom zamedziť pracujúcej chudobe. Obdobný záväzok vyplýva aj z čl. 36 Ústavy Slovenskej republiky.

V súčasnosti je platná, v nadväznosti na plnenie Európskeho piliera sociálnych práv, aj Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2041 z 19. októbra 2022 o primeraných minimálnych mzdách v Európskej únii¹ (ďalej aj „smernica EÚ“), ktorá definuje postup stanovovania primeraných zákonných minimálnych miezd. V nadväznosti na platnú smernicu EÚ sa jej ustanovenia implementovali do slovenskej legislatívy a v zmysle zákona č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde sa podľa § 8, v prípade nedohody sociálnych partnerov, určí minimálna mzda ako 60 % priemernej mesačnej nominálnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zverejnenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, na ktorý sa určuje suma mesačnej minimálnej mzdy.

V zmysle zákona o minimálnej mzde majú sociálni partneri možnosť dohodnúť sa na výške minimálnej mzdy na nasledujúci rok. Podľa v súčasnosti platnej úpravy, pokiaľ sa sociálni partneri nedohodnú stanovuje sa minimálna mzda ako 60 % priemernej mesačnej nominálnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zverejnenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, na ktorý sa určuje suma mesačnej minimálnej mzdy. Vzhľadom na vyhlásenú priemernú mesačnú nominálnu mzdu v hospodárstve SR v roku 2024 na úrovni 1 524 € by zákonom stanovený nárast v minimálnej mzde pre rok 2026 bol o 12,1 % oproti roku 2025 a minimálna mzda pre rok 2026 dosiahne hodnotu 915 € mesačne, 4,259 € hodinovo.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2041>

2. Stanovisko KOZ SR

V zmysle § 7 ods. 2 zákona č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde sa sociálni partneri do 15. júla 2025 nedohodli na výške minimálnej mzdy pre rok 2026.

V zmysle § 7 ods. 3 zákona č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde, ak sa zástupcovia zamestnávateľov a zástupcovia zamestnancov nedohodnú na určení sumy mesačnej minimálnej mzdy do 15. júla, prerokuje ju Hospodárska a sociálna rada Slovenskej republiky do 31. augusta.

Záujmom KOZ SR je vyjednať čo najvyššiu minimálnu mzdu, keďže tá je základným nástrojom zvyšovania miezd v národnom hospodárstve. Jej výška určuje minimálnu hodnotu práce, ktorú je povinný zamestnávateľ zaplatiť zamestnancovi za odpracovaný čas. Zvyšovanie minimálnej mzdy sa prostredníctvom minimálnych mzdových nárokov prenáša aj do odmeňovania prác s vyšším stupňom náročnosti. Týmto zabezpečuje spravodlivé minimálne nároky na odmeňovanie zamestnancov v porovnateľnom postavení bez ohľadu na vek, pohlavie, zamestnávateľa, pracovnú pozíciu, región a pod. Výška minimálnej mzdy má rozhodujúci vplyv aj na výšku odmeňovania zamestnancov vykonávajúcich prácu v tzv. neštandardných pracovných časoch.

Dlhodobým cieľom KOZ SR bolo zabezpečiť plnenie odporúčania Európskeho výboru sociálnych práv, podľa ktorého by podiel minimálnej mzdy na priemernej mzde mal dosahovať 60 %. Ďalšia európska iniciatíva – Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2041 z 19. októbra 2022 o primeraných minimálnych mzdách v Európskej únii – zavádza minimálne požiadavky na úrovni Únie s cieľom zabezpečiť také postupy, ktoré by prispievali k primeranosti minimálnych miezd v záujme dosiahnutia dôstojnej životnej úrovne, zníženia chudoby pracujúcich a tiež podpory sociálnej súdržnosti a vzostupnej sociálnej konvergenencie a zníženia rozdielov v odmeňovaní žien a mužov. Smernica určuje členským štátom, za účelom svojho posúdenia primeranosti zákonných minimálnych miezd, použiť orientačné referenčné hodnoty. Takými sú napríklad 60 % hrubého mediánu mzdy a 50 % hrubej priemernej mzdy, a/alebo orientačné referenčné hodnoty používané na vnútroštátnej úrovni.

3. Závery a odporúčania

Keďže ustanovenia zákona č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde dávajú sociálnym partnerom priestor rokovať o výške minimálnej mzdy aj na zasadnutí Hospodárskej a sociálnej rady SR, KOZ SR zaujme svoje definitívne stanovisko na plenárnom zasadnutí Hospodárskej a sociálnej rady SR.